# אגרות הראי"ה - כרך א' - אגרת נוספות ב

## תמצית האגרת

**תאריך ומקום:** (כ' סיון תרס"ג - ירושלים)
**נמען:** מאת האדר"ת אל הרב קוק

האדר"ת מוסיף שר' שמואל סלנט שמח על בואו האפשרי של הרב קוק. ברבנות יפו אפשר לפעול הרבה על המושבות, אף שיש בהן חופשיים ויק"א מקימה בתי ספר ברוחה. הם כפופים לרבנים בגלל הכשר היין. יש לקרב את בני המושבות 'בזרוע', ולהיזהר מאנשים ערמומיים. (ביום הזה נערכה בירושלים עצרת על פוגרום קישינב.)

### עיקרי הדברים

- הסכמת ר' שמואל סלנט.
- השפעת רב יפו על המושבות.
- עצות לרבנות.

### נוסח האגרת

ב"ה[1], אור ליום ג' לפרשת טובה הארץ מאוד מאוד (עה"ק[2] ירושלים ת"ו[3], שנת תרס"ב[4]).

לח' אהו"נ[5] וחביב לבבי הרב ר'[6] אי"צ[7] הכהן שליט"א[8] ענ"ב[9] בו"ב יחיו כולם בנעימים ויתענגו כולם עכט"ס[10]. יהי ד עמו ויעל.

ביום ה' העבר כתבנו באריכות, בכל פרטי עיר יפו. עתה הנני להוסיף דברים. ע"ד[11] שאלתו מה דעת הגרש"ס[12] נ"י,[13] הנה עתה שבתי מביתו, אשר הוא דר אצל הביהכנ"ס[14] הגדולה, שהיינו לרגלי הפומבי שעשו היום כ' סיון להמאורע שבקישינוב, ל"ע[15], ושאלתיו ע"ז[16], והשיב בשמחה מי יתן והי'[17], אדרבה יכבדנו בביאתו גם לפה, וכי נוכל לתקן הרבה כשנהי'[18]

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 תרס"ב - השנה תרס"ב (1901/1902)
5 אהו"נ - אהוב נפשי
6 ר' - רבי
7 אי"צ - אברהם יצחק (הרב קוק)
8 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
9 ענ"ב - עם נות ביתו
10 עכט"ס - עם כל טוב סלה
11 ע"ד - על דבר
12 הגרש"ס - הגאון רבי שמואל סלאנט
13 נ"י - נרו יאיר
14 הביהכנ"ס - הבית הכנסת
15 ל"ע - לא עלינו
16 ע"ז - על זה
17 והי' - והיה
18 כשנהי' - כשנהיה

בדעה א' אידי"ש[19] כוי[20] וכוי[21]. וכן באמת גם השערתי, כי הרבה הרבה נוכל לפעול בכלל, וביחוד על בעלי המושבות, ואם כי נמצאו בהם חפשים, וגם ח' יק"א[22] העומלת להעמיד בתי-ספר לפי רוחם, בכ"ז[23] אם אנחנו רבנים נהי'[24] לאגודה א' לעמוד נגדם הכל נוכל בעה"י[25]. ובכלל ראיתי אשתקד בהיותי ברל"צ[26], אשר נחשבת יותר לבני הדור החדש, כי נמשכו אחרי וכבדוני מאד בחשבם לכבוד גדול כי יהיו יחד באהבת רבני ירושלים. כן מן הראוי לקרבם בזרוע, ואז תהי'[27] פעולתנו הרבה עליהם, ויהי'[28] טובה לכלל ישראל. ובכל הרצון החפשי של הח' יק"א, מסעדיהם ומנהליהם בעניני המושבות, כפופים הם אל הרבנים מפני עסק היין אשר מוכרחים לתעודתנו. ועיקר הדבר, שבכל דבר להיות דעתנו לרצון ד' יתי"ש[29] מצותיו ותורתו, ובל ישים לב למפלגות השונות, שביפו ואגפי', כי בכ"ז ישמעו לרבנים, וחלילה לא ימרו פיהם בגלוי אם רק נדע איך לנהוג עמהם, וכ"ג ני"י כבר מנוסה ומובחן ומובהק לזה, בטחוננו בד' כי כדרכו מאז כן ינהג גם לימים הבעל"ט[30] אידי"ש ובתמימותו ותהלוכותיו הכל יוכל, ודברי אבינו הזקן זי"ע[31] "עם עקש תתפל" וכו' הם לנו לעינים. וכן ראוי לנהוג, ולבלי לגלות דעתנו לכל מי שאין אנו מכירים אותו היטיב, והרבה הרבה צריך לבדוק, כי רבים ערומים כנחשים, אבל כ"ג[32] שי'[33] יכירם היטיב, ולא יכשל בהם, ובעזה"י[34] יתבטלו וימסו כדונג נגדו. עלה והצלח בכל מכל כל.

והנני בזה חודו"ז[35] המצפה לראותם בלבבות שמחות בקרוב באריכת ימים ושנים

**אלי' דוד**

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

19 אידי"ש - אחרי דרישת שלום
20 כוי - וכולי (וכן הלאה)
21 וכוי - וכולי (וכן הלאה)
22 יק"א - יק"א (חברת ההתיישבות היהודית)
23 בכ"ז - בכל זאת
24 נהי' - נהיה
25 בעה"י - בעזרת השם יתברך
26 ברל"צ - בראשון לציון
27 תהי' - תהיה
28 ויהי' - ויהיה
29 יתי"ש - יתברך שמו
30 הבעל"ט - הבא עלינו לטובה
31 זי"ע - זכותו יגן עלינו
32 כ"ג - כבוד גאונו
33 שי' - שיחיה
34 ובעזה"י - ובעזרת השם יתברך
35 חודו"ז - דורש פענוח